

Силабус курсу
Теорія сталого розвитку

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 рік, 6 семестр
Компонент освітньої програми: вибіркова
Дні занять: середа, ауд. 1003, III-IV пари
Консультації: четвер, ауд. 48, V пара
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Грушко Віктор Сергійович

Контактна інформація

Ел.пошта: grushko.vs@gmail.com; 0971453841

Опис дисципліни

Дисципліна “Теорія сталого розвитку” зорієнтована на формування знань з концепції сталого розвитку та отримання навичок та вмій розробки стратегій; розуміння сутності сталого розвитку суспільства як на глобальному, так і на національному, регіональному та місцевому рівні. Дисципліна є важливою частиною підготовки спеціаліста: аналітика суспільних процесів, що має допомогти студентам перевести вже набуті знання у площину їх практичного використання. Предмет «Теорія сталого розвитку» забезпечує опанування знаннями з: еволюції та формування концептуальних основ сталого розвитку суспільства; впливу глобалізації на розвиток різних сфер діяльності та шляхів вирішення проблематики сталого розвитку у світі, країні, регіонах на рівні місцевих громад; формування міжнародних, національних, регіональних, місцевих стратегій сталого розвитку.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
- / 2	1. Історія формування теорії розвитку	Девелопменталістика. Модернізм. Глобалізація. Лінійна модель. Індустріалізація. Урбанізація, Комерціалізація. Кейнсіанська концепція росту. Теорія квазістабільного розвитку Х. Лейбенстайна. Хибне коло нестачі нестачі капіталу Р. Нурксе. Модель двох дефіцитів Х. Ченері та А. Страута. Капітальний фундаменталізм Р.Харрода і Є.Домара.	Питання, кейси

2 / 2	2. Межі росту	Невірні стратегії розвитку. Межі за якими діяльність системи перестає бути безпечною. Фізичні, організаційні, психологічні, політичні, фінансові форми виходу за межі. Залежність між запитами людства і можливостями планети. Системний підхід. Динамічні системи.	Питання, кейси
2 / 2	3. Експонентне зростання	Відмінності між експонентним та лінійним зростанням. Експонентне зростання і обмеженість можливостей планети. Експонентне зростання, як загроза. Складність управління експонентним зростанням.	Питання, кейси
2 / 2	4. Зростання дороговизни ресурсів	Вичерпання невідновлювальних джерел енергії. Забруднення навколишнього середовища. Зростання затрат під впливом екологічних та соціальних факторів. Зростання потреби у кількості і якості природних ресурсів.	Питання,, кейси
2 / 2	5. Природа як капітал	Екологічне навантаження. Забруднення, як ознака неефективності. Ефективність організації викидів забруднювачів в навколишнє середовище. Глобальне потепління. Позитивні і негативні зворотні зв'язки під впливом антропогенної діяльності. Економічні втрати від природних катаклізмів. Вплив зміни клімату на соціально-економічний сектор. Зміна клімату і здоров'я людей.	Питання, кейси
2 / 2	6. Моделювання майбутнього	Розвиток процесів в умовах великої кількості перемінних. Нелінійні зв'язки в реальному світі. Нелінійне зростання затрат на кожну наступну одиницю виробленої продукції. Зниження якості ресурсів зі зростанням кількості їх використання. Ємкість навколишнього середовища. Здатність природи до самоочищення. Зниження здатності природної системи до відновлення	Питання, кейси
2 / 2	7. Межі стійкого стану	Екологічне навантаження. Проблеми з доступом до енергії. Повернення до стійкого стану. Заміна одних ресурсів іншими. Зелена революція у сільському господарстві. Ймовірність зіткнення з кількома межами стійкості одночасно. Вибір між перспективою катастрофи чи контрольованого зменшення екологічного навантаження.	Питання, кейси

2/2	8. Технології і природні ресурси	Перебільшення ролі технологій і недооцінка важливості природних ресурсів. Запізнення появи необхідних технологій. Технології і ринкова економіка в навколишньому природному середовищі. «Дематеріалізація» економіки. Безвідходні технології.	Питання, кейси
2/2	9. Перехід до стійкої системи	Стійкий стан і менше споживання природних ресурсів. Стійкий стан і мораль суспільства. Відмова від надлишків. Виробництво продукції максимально тривалого використання. Заходи, щодо зниження масштабів забруднення. Підвищення ефективності використання ресурсів.	Питання, кейси
-/2	10. Засоби переходу до стійкого стану	Різноманітність і багатогранність, як умова досягнення стійкості. Поміркованість у статках. Енергозаощадливість. Орієнтація на відновлювальні джерела енергії. Збереження дикої природи. Економіка, як засіб, а не мета. Замкнуті системи матеріального виробництва. Розвиток замість зростання. Розвиток людського потенціалу.	Питання, кейси

Літературні джерела

1. Абхїджїт Б., Естер Д.. Дїєва економіка для важких часів / Банерджї Абхїджїт, Дюфлo Естер. К.: Наш формат, 2021. 416 с.
2. Боголюбов В.М. та ін.. Стратегія сталого розвитку: Підручник / В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд -. За редакцією професора В.М.Боголюбова. К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с.
3. Білорус О. Г. та ін.. Глобальні трансформації і стратегії розвитку / О. Г. Білорус, Д. Г. та ін. К. КНЕУ, 1998. 416 с.
4. Білорус О.Г.і ін..Глобалізація і безпека розвитку / О. Г. Білорус і ін. К.: КНЕУ, 2001. 734 с.
5. Герман Д. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Д. Герман. Київ: Інтелсфера, 2002. 297 с.
6. Дейлі Г. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Дейлі Г. К.: Інтелсфера, 2002. 312 с.
7. Медоуз Донелла, Йорген Рандерс, Денніс Медоуз. Межі зростання. 30 років потому. / Донелла. Медоуз, Йорген Рандерс, Денніс Медоуз. К.: Пабулум. 2018. 464 с.
8. Наїр Ч. Майбутнє урядування, економіки та суспільства / Чандрян Наїр. К. : Наш формат, 2020. 287 с.
9. Основи стійкого розвитку: навчальний посібник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 654 с.
10. Садовенко А. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / А. Садовенко, Л. Масловська, В. Середя, Т. Тимочко. 2 вид. К., 2011. 392 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	80
Модуль 1 (теми 1-5) – обговорення кейсів	10
Модуль 2 (теми 5-10) – обговорення кейсів	10
Ессе (теми 1-8) – індивідуальна письмова робота	-
Залік (теми 1-8) – тести, завдання, кейси	-

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом